

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 730: Hôn Nửa Ất Sẻ Tăng Trưởng Ngã Mạn, Cống Cao Ngã Mạn, Tranh Nhau Khởi Tham Sân

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 062)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Hôn nửa ất sẻ tăng trưởng ngã mạn, cống cao ngã mạn, tranh nhau khởi tham sân.】

“Cạnh” (競) nghĩa là cạnh tranh, đua tranh, thi đấu; tham, sân, si, mạn không những không dứt bỏ được, không tiêu trừ được, mà ngược lại ngày ngày đều đang tăng trưởng, như vậy là sai rồi. Chúng ta tự mình tu hành, nhất định phải thường xuyên kiểm điểm xem công phu của bản thân như thế nào? Thực tế mà nói, hai thời khóa tụng sáng tối của các đồng tu học Phật chính là để thực hành công phu này. Thời khóa sáng là để nhắc nhở chính mình, đọc tụng kinh văn vào buổi sáng chính là lắng nghe lời Phật Bồ Tát giáo huấn; toàn bộ sinh hoạt, hoạt động của chúng ta trong ngày hôm đó không được làm trái ngược với lời Phật dạy, thời khóa sáng như vậy mới thật sự có ý nghĩa. Thời khóa tối là để phản tỉnh, là để sám hối. Làm thời khóa tối để suy nghĩ xem một ngày hôm nay mình có làm trái với lời Phật dạy hay không? Nếu có chỗ nào làm trái, chỗ nào chưa làm được, thì phải sửa lỗi đổi mới. Cho nên thời khóa tối là phản tỉnh, kiểm điểm, sám hối. Khóa lễ sáng tối nếu không làm theo cách này, thì sẽ hoàn toàn vô nghĩa. Buổi sáng ở trước mặt Phật Bồ Tát niệm một quyển kinh, coi như đã làm xong khóa sáng, giống như việc này đã được làm cho xong chuyện. Buổi tối lại niệm thêm một lần nữa, [cho rằng] mình làm học trò như thế này cũng khá tốt rồi, hai thời công phu không thiếu thời nào, nhưng kỳ thực là hữu khẩu vô tâm, làm chỉ vì hình thức, làm cho có bề ngoài. Cái bề ngoài hình thức này, đã là tu mù, ắt sinh ra chướng ngại nặng nề (trọng chướng). Tu mù nghĩa là hoàn toàn không giúp ích mấy may gì cho kiến giải, tư tưởng và hành trì của chính mình, dùng thuật ngữ Phật giáo mà nói, là với “quán hành” (quán sát và thực hành) hoàn toàn không liên quan, vậy công phu sao có thể đắc lực được?

“Trọng chương” (chương ngại nặng nề) nghĩa là gì? Tôi nói ra thì rất khó nghe. Tượng Phật khắc bằng gỗ, tượng Phật trên tranh vẽ, bạn làm khóa sáng, buổi sáng lừa gạt Ngài một lần, làm khóa tối lại lừa gạt Ngài thêm một lần nữa, một ngày lừa gạt hai lần, từ mùng một cho đến ngày ba mươi tháng Chạp, ngày ngày đều lừa gạt như thế, tội lỗi này của bạn quá nặng rồi, là trọng chương! Người sống nếu bạn lừa gạt họ, thì còn có thể lượng tình tha thứ được, đằng này tượng Phật được tạc bằng gỗ, nặn bằng đất, mà bạn cũng nhẫn tâm mỗi ngày đi lừa gạt hai lần, thì cái tâm đó của bạn, thật chẳng buồn nói tới nữa. Thế nhưng trên thế gian này lại thật sự có người làm như vậy, chúng ta phải suy nghĩ lại xem, có phải chúng ta cũng đang làm theo cách đó hay không, đây là điều rất đáng để kiểm điểm. Phàm là kẻ vẫn còn tham, sân, si, mạn, thì phải giữ một tâm sợ hãi, [nhận ra rằng] phiền não nghiệp chương của mình vẫn còn nặng nề như vậy, công phu tu hành của mình không đắc lực, bắt buộc phải làm cho tập khí phiền não của mình mỗi năm một nhẹ đi. Thử nghĩ xem năm nay so với năm ngoái, năm nay đã nhẹ đi rất nhiều; tháng này so với tháng trước, tập khí phiền não của mình đã ít đi được bao nhiêu; đây chính là tiến bộ, đây chính là công phu đắc lực. Công phu đắc lực hay không đắc lực là được nói từ chỗ này, chứ không phải nói tôi niệm kinh được bao nhiêu biến. Năm ngoái tôi niệm “Kinh Vô Lượng Thọ” một ngày một biến, năm nay tôi một ngày niệm hai biến, [nếu tâm không đổi thì] bạn một ngày niệm hai mươi biến cũng vô dụng, cổ nhân đã nói “gào rách cổ họng cũng uổng công”, vậy thì có ích lợi gì chứ? Không nằm ở số biến nhiều, mà là ở chỗ công phu của bạn có đắc lực hay không. Thế nào gọi là đắc lực? Có phải thật sự phiền não đã ít đi rồi không? Phiền não ít đi rồi, tâm thanh tịnh, trí tuệ nhất định sẽ tăng trưởng; cũng có nghĩa là, đối với danh văn lợi dưỡng, ngũ dục lục trần thế gian này, chắc chắn là mỗi năm bạn lại càng nhìn thấu và xem nhẹ hơn. Đây là công phu của bạn tiến bộ, bạn đã xem nhẹ được rồi. Dần dần ở trong những cảnh duyên này, bạn không động tâm, tâm khôi phục về lại sự thanh tịnh. Hoàn cảnh thuận lợi cũng được, nghịch cảnh cũng xong, người thiện cũng được, người ác cũng xong, sự biến động trong tâm người ấy không còn dâng cao như trước kia, không còn bị kích động như thế nữa, tâm dần dần bình lặng lại, đây gọi là công phu, đây gọi là đắc lực.

Khởi tâm động niệm nghĩ đến việc của bản thân mình ít đi, khởi tâm động niệm sẽ biết nghĩ cho người khác, sẽ biết nghĩ cho tất cả chúng sanh, sẽ biết nghĩ đến toàn bộ Phật pháp, người này chính là đạo nhân dần dần mở ra rồi, cảnh giới dần dần tốt lên, càng chuyển càng tốt đẹp. Chúng ta không thể không

biết điều này. Không thể nào tiếp tục tu mù luyện đui, tu mù luyện đui, bạn xem đoạn dưới đây nói, không những tham, sân, si của bạn không thể dứt trừ, mà mỗi ngày còn đang tăng trưởng.